

Tillack gegn Belgíu

Dómur frá 27. nóvember 2007

Mál nr. 20477/05

10. gr. Tjáningarfrelsi

Fjölmiðlar. Heimildarmenn. Rannsóknaraðgerðir lögreglu.

1. Málsatvik

Kærandi, Hans Martin Tillack (f. 1961), er þýskur blaðamaður. Hann býr í Berlín, en á árunum 1999 til 2004 starfaði hann í Brussel sem fréttaritari þýska vikuritsins Stern.

Í febrúar og mars 2002 birtust tvær greinar eftir kæranda sem byggðust á trúnaðargögnum frá Evrópuskrifstofunni um aðgerðir gegn fjármunabrotum (OLAF). Grunur vaknaði um að kærandi hefði mútað starfsmanni stofnunarinnar til þess að veita sér upplýsingarnar og hófst rannsókn á vegum stofnunarinnar í því skyni að finna heimildarmann kæranda. Rannsóknin skilaði ekki árangri og í kjölfarið kærði stofnunin kæranda til belgísku lögreglunnar. Lögreglan hóf opinbera rannsókn vegna gruns um brot á þagnarskyldu og mútugreiðslur til opinbers starfsmanns. Gerð var húsleit á heimili og vinnustað kæranda og hald lagt á öll vinnugögn og tæki hans, meðal annars tölvur hans og síma. Kærandi óskaði eftir því að fá eignir sínar afhentar en án árangurs. Meðan á rannsókninni stóð hafði kærandi kvartað til skrifstofu evrópska umboðsmannsins. Umboðsmaður komst að þeirri niðurstöðu að ásakanir um að kærandi hefði mútað starfsmanni stofnunarinnar byggðust á sögusögnum sem annar blaðamaður kom af stað og að Evrópuskrifstofunni um aðgerðir gegn fjármunabrotum bæri að viðurkenna að henni urðu á mistök.

2. Meðferð málsins hjá Mannréttindadómstólnum

Kæran

Kærandi taldi húsleit á heimili sínu og vinnustað, auk haldlagningar á eigum hans, fela í sér brot á tjáningarfrelsi sem tryggt væri í 10. gr. sáttmálans.

Niðurstaða

Dómstóllinn lagði áherslu á að nafnleynd heimildarmanna fjölmiðlamanna væri grundvallarþáttur í frelsi fjölmiðla. Ljóst væri að athafnir yfirvalda gagnvart kæranda hefðu stuðst við heimildir í lögum sem hefðu lögmæt markmið. Við mat á því hvort skerðingin hefði verið nauðsynleg í lýðræðisþjóðfélagi taldi dómstóllinn ljóst að tilgangur húsleitarinnar og haldlagningar hefði verið að komast að því hver heimildarmaður kæranda var. Rétturinn til halda nafni heimildarmanns leyndu væri hins vegar óháður því hvort heimildarmaðurinn hefði haft heimild til að tjá sig eða ekki. Þá hefði borið að gæta sérstakrar varúðar í tilviki kæranda þar sem ásakanir á hendur honum voru byggðar á sögusögnum. Við mat sitt á því hvort skerðingin hefði verið nauðsynleg leit dómstóllinn jafnframt til þess að lagt var hald á verulegt magn eigna kæranda. Samkvæmt öllu þessu var einróma talið að brotið hefði verið gegn 10. gr. sáttmálans.

Á grundvelli 41. gr. sáttmálans voru kæranda dæmdar 10.000 evrur í miskabætur og 30.000 evrur í málskostnað.